

De Amstel verandert.....of niet

Enkele gedachte rond: De Amstel verandert:

1. Het proces
2. Algemene uitgangspunten voor de aanpassingen
3. Specifieke elementen en ideeën

Ad 1: Het Proces:

- Er is gekozen voor actieve bewonersparticipatie, voorafgaand aan politieke keuzes. Dat kan prima en is zelfs wat mij betreft lovenswaardig. Maar om tot een constructieve en open dialoog te komen moet het niet bedreigend zijn en moeten mensen en meningen niet teveel in hokjes terecht komen. Dat is niet gelukt. De bootbewoners zijn gelijk in het defensief geschoten (terecht) omdat één van de meest fundamentele zaken, je woning, je woonomgeving, ineens ter discussie bleek te staan. De goedbedoelde schetsjes om de discussie op gang te brengen hebben veel onrust en irritatie opgeleverd waardoor er zichtbaar defensief gedrag kwam. Ook de andere participanten opereerde al heel snel vanuit 'belangen' (de walbewoners, de buitenplaats, etc...) waardoor er te snel stelling wordt genomen in 'wij- zij' vorm. De actieve participanten op het web zijn dan ook gelijk meer belangenbehartigers dan actieve bewoners. De les hieruit: zorg voor een echt veilige omgeving om te praten en probeer actief hokjes en labels te voorkomen. Dat kan wellicht hersteld worden door bijvoorbeeld als Bestuur nu duidelijk te stellen dat er geen boten onvrijwillig verwijderd worden. Anders moet je niet verbaasd zijn dat mensen hun woongenot gaan verdedigen ipv een open en constructieve dialoog aangaan...
Op dit moment als ik mijn boot wil verkopen is de waarde van mijn boot met naar schatting zo'n 50-100.000 euro omlaag, alleen agv deze gesprekken, dat voelt niet als veilig of redelijk.
- De organisatoren geven keer op keer aan dat het over een lange termijn visie gaat, over een verandertraject van 30 jaar. Dat past niet bij het strakke traject waarin begin volgend jaar een visie moet zijn vastgesteld. Ik vind beide genoemde termijnen niet reëel. De 30 jaar is echt veeeeel te lang, het is echt geen grote stedenbouwkundige ingreep (dat zou het in ieder geval niet moeten zijn wat mij betreft). Zelfs de meest wilde ideeën die ik heb gelezen passen in een verandertraject van maximaal 5 a 10 jaar (wellicht als uitzondering het ondertunneling idee..). Tegelijkertijd vind ik het vaststellen van een visie een veel te snel en onzorgvuldig proces. Dit zijn politieke keuzes maar tot nu toe staat de politiek aan de zijlijn. Het politieke proces moet ook echt zijn tijd krijgen anders wreekt dat zich achteraf. Kortom, geef nu al aan dat de politieke besluitvorming na de eerste politieke plannen ook minstens 6-8 mnd met voldoende inspraak en reactie mogelijkheden beslaat. Er bestaan geen juridische stappen tegen een visie (pas bij een bestemmingsplan wijziging) maar de impact voor individuele burgers kan heel groot zijn, daar moet de politiek zorgvuldig mee omgaan. Een erg open maar vrijblijvende 'gesprekken ronde' zonder enig zicht op de richting kan en mag dit niet vervangen. Pas als er eerst echte politieke keuzes gemaakt worden ontstaat er een stevige openbare discussie.

Ad 2 Algemene uitgangspunten:

- De Amstel is prachtig. Ik fiets, ren, wandel en vaar bijna dagelijks langs de Amstel en ik geniet er volop van. De eerste vraag is dan ook of er überhaupt wel veel moet worden veranderd. Vooral omdat de meeste recente ingrepen vooral een verslechtering zijn gebleken. Één van de sterke kanten van de Amsteloever is de diversiteit. De statige huizen in het centrum, de sluizen, het Carré, het amstelhotel, de prachtige bomenrij bij de IJsbreker, het wandelstuk langs de vele leuke, afwisselende, rare wonboten, het wat strakke (verpeste?) stuk bij de Omval, het rommelige stukje bij de haventjes en werfjes tot aan het mysterieuze oeverbos. Het is divers, interessant en zinneprikkelend. Iedereen van buiten de stad is er razend enthousiast over. Dus echt: niet veel veranderen, behoud al het goede en hoogstens enkele, beperkte verbeteringen.
- Mijn grootste angst is de vertrutting en het verlies van diversiteit, 'het bijzondere'. De resultaten van de tuintjes discussie en de bebouwing op de Omval zijn pracht voorbeelden van de laatste jaren hoe het NIET moet. Juist de rare boten, al dan niet met wasmachines en bijbehorende bijzondere bewoners (oh ja, de Bagatelle, de rode boot, moet ook terug) zijn ook voor de wandelaars een hoogtepunt. Het oeverbos omvormen tot een truttig parkje zou de hele entree volledig degraderen. Dat het nog een beetje ruw, rafelig is, is nu net de charme waar iedereen voor valt.
- Het verschil tussen de oost en west oever is groot. Dit komt met name door de verkeersader over de Amsteldijk. Dat gaat niet veranderen dus ik vind dat we dat als realiteit moeten accepteren. Dat betekent dus wel dat de oost oever vooral geschikt moet zijn voor wandelaars, joggers en fietsers. Is volgens mij nu ook al het geval. Hoeft volgens mij ook niet veel verandert, op vrijwel elke plaats langs de oostelijke oever is het nu goed ingericht voor deze verkeersfuncties op enkele stukje na die ik hieronder kan preciseren.
- Parkeerplaatsen: altijd gevoelig. Het is goed als er net niet genoeg parkeerplaatsen zijn. Dat ontmoedigt autobezit. Maar het kan niet zo zijn dat er stukken zijn waar het structureel ver onder de normen ligt. Maar zoek geen rare oplossingen, kijk vooral ook naar de parkeermogelijkheden die niet op,tegen of onder de Amstel liggen maar kijk ook naar de mogelijkheden op 50-100 meter naar het oosten. Ik spreek uit eigen ervaring over het stukje Omval en vd Kun buurt: daar is géén parkerprobleem! Ruimte zat.
- Woonboten weg voor meer zicht: Ik kan me echt wel voorstellen dat er een paar plekken zijn waar een woonboot weg heel veel meer zicht en moois oplevert. Maar vooral maar heel weinig want de woonboten zijn een integraal en belangrijk onderdeel van het genieten langs de Amstel. Ook voor wandelars en anderen. Maar als er al ergens iets meer ruimte moet komen doe dit dan aub slim. Geef vooraf de garantie dat niemand gedwongen moet verdwijnen! Dat scheidt vertrouwen en creëert rust (en scheelt een potentiële verkoper wellicht 100.000 euro!). En spreek af dat voor elke plek die vrijvalt er ergens anders een plek gecreëerd wordt, wonen op het water is in veel plannen toch de toekomst..... Kijk goed welke boten je weg wil en kijk of je ze kunt uitkopen. Er komen sowieso 3 á 4 boten per jaar te koop dus je kunt heel snel ruimte creëren voor heel weinig geld. Svp blijf heel ver weg van die rare, incorrecte tekeningen met t-steigers en dubbel liggende woonboten. Echt voor iedereen een slecht idee, minder zicht, minder woongenot, Amstel versmalt etc.

- De leuke woonboten/schepen worden steeds vaker vervangen door rechthoekige eenvormige dozen. Ik denk dat de sfeer sterk gebaat is bij diversiteit. Je kunt deels dingen afdwingen (bijv. percentage schepen vs arken), deels mogelijk maken. De reden voor de eenvormigheid is simpel: 20 x 5 is een dwangbuis die alle creativiteit kilt. De 5 meter komt typisch uit de grachten waar het logisch is, niet logisch op de brede Amstel. Aan de overzijde (zuideramstel) mogen ze 7 meter breed (terwijl ze daar meer in het vaarwater liggen) en mogen ze hoger (frontaal oppv. als maat), je ziet dan gelijk veel meer variatie in de boten komen, leuker voor iedereen. Mijn advies: sta breedte 7 meter toe, kijk meer gedifferentieerd naar de hoogte en stimuleer afwijkende vormen. Stimuleer ook actief duurzaamheid bij woonboten, zij kunnen vaak makkelijker dan anderen iets hier aan doen. Eis meer op het gebied van creativiteit en duurzaamheid, biedt daarvoor in de plaats wat meer flexibiliteit bij de vergunningen.
- En dan mijn belangrijkste punt: alleen naar de Amsteloever kijken zonder te kijken wat je daar vlak naast doet is absurd. De bebouwing op de Omval is de grootste en lelijkste ingreep die het Bestuur heeft gedaan. Meer impactvol kun je de Amstel niet verpesten. Ook bij de haventjes dreigt dit nu te gebeuren. Het prachtige gebouw van Waternet had natuurlijk bewoning moeten zijn (7 x 24 uur genieten) ipv kantoorruimte (5 x 8 uur werken). Dus kijk nog eens heel goed wat er met het gebied bij de haventjes gaat gebeuren.....dat heeft een enorme impact. Ik zeg niet dat er niet gebouwd kan worden, ik begrijp ook wel dat de stad ruimte nodig heeft en liever in de stad dan in de polder. Maar denk na, zet niet de hoogste gebouwen aan de rand, creëer ruimte en groen als buffer naar de kantoren, etc. Nogmaals: Leer van de Omval....het is veruit het lelijkste stukje van het traject geworden. Zowel vanaf het water als voor wandelaars, fietsers etc. (NB wel leuk dat uitzicht voor bewoners natuurlijk, ook belangrijk, maar dat had ook anders/mooi gekund, maar ja dan moet je niet Cees Dam als Architect vragen) .

Ad 3 Specifieke stukjes en ideeën

Ik loop vanaf de Stopera tot voorbij het Oeverbos:

- Het stuk van Stopera tot Amstelhotel: Het is onvermijdelijk smal, maar wat een pracht en sfeer. Het zou mooi zijn als wandelaars en fietsers iets meer ruimte konden krijgen maar lijkt mij niet reëalistisch. Het drukke, rommelige verkeer past ook wel bij de sfeer van hartje stad.
- Van Amstelhotel tot de Hoop: Prachtige bomen en heerlijk wandelstukje. Ik kan me voorstellen dat een open zichtlijn bijv. bij terras IJsbreker nog mooier zou zijn.
- Het idee op de site van brede trappen naar de waterlijn vind ik fantastisch en zou ook hier goed kunnen. Stel je voor een trap van ca 50 meter breed waarop je tot waterniveau aan de Amstel kunt zitten, picknicken, drinken, flirten, lunchpauze.....op diverse plekken langs het hele parcours zou dit prachtig zijn. (ik vindt dit beter dan stad-strandjes, trappen zijn makkelijker schoon te houden, past beter bij stads karakter, minder bij-effecten (strandfeestjes, slapers, etc))
- Het verkeerspunt waar brug en oever elkaar kruisen is hier erg rommelig en onoverzichtelijk. Maar net gedaan dus ik zou het maar met rust laten. Goed is het niet gedaan.....
- Van de Hoop naar Berlage brug: De wandelpromenade hier is prima al is het wel vertrust agv de tuintjes discussie. Hier is niet goed nagedacht waarom het zo fijn lopen en kijken is. Alleen

maar rivier zien past niet bij een stadsgevoel, dan moet je naar de ijsseldelta gaan (of dichterbij: de amstel net buiten de ring), Ik kan me ook hier voorstellen dat ergens een brede trap een mooie toevoeging zou zijn. Past volgens mij het beste bij de loskade en de terrassen. De loskade zelf is wat 'leeg' en saai maar dardoor wel weer geschikt voor diverse onverwachte activiteiten, er moet ook ergens ruimte zijn voor dit soort zaken.

- Het stuk boven de roeivereniging tot aan de Berlagebrug: Ik vind dit goed gedaan. Stads en functioneel. Er zou hoogstens met grote bakken groen rond de lantaarnpalen nog iets verbeterd kunnen worden.
- Berlage brug tot Omval: Hier lopen en fietsen elke dag héééél veel mensen langs op weg naar het station. Veruit het drukste stuk in het hele parcours. Het voetpad is een verbetering. Is het een idee om eens met roeiclub Ondine te gaan praten. Lelijke grote loods, zeer weinig gebruikt, zeer weinig leden en er zijn zoveel andere roeiclubs al in de buurt. Lijkt mij de minst pijnlijke ingreep om op een cruciaal punt zicht op de Amstel te krijgen voor het grootste aantal mensen. Je zou daar een aanlegsteiger voor in en uitstappen kunnen maken en het hele vrijkomende stuk bewerken met mooie oeverbeplanting. Over een stuk van bijna 150 meter kun je dan bijv. een drijvende tuinenrij maken of een mooie oeverbeplanting. Overigens, daar hoef je geen kosten voor te maken of moeite voor te doen. Als we niets doen en alleen de bootjes die het steeds kapot maken weghalen groeit en bloeit het daar vanzelf in alle kleuren, echt prachtig. Alleen nu is er ook eens per jaar een grote maaiactie wat al het moois en natuurlijks wegvaagt..... (hé, dus een bezuiniging die nog goed uitpakt ook). Ook de bootjes moet je dan daar weghouden, ga voor een echt mooi stuk groen. Daar lopen en zitten echt veel mensen. Plaats er meer bankjes (maar dan wel op logische plaatsen dat de mensen zicht hebben ipv dat ze recht tegen omval nr 2 aankijken. Zorg voor voldoende prullenbakken want die kunnen het zomers nu echt niet aan. Ook hier zou zo'n trap naar het water een goed idee zijn, bijv. bij waar nu Ondine is.
- De Omval, ik heb al laten merken dat ik dit niet het sterkste of mooiste stuk vind. Maar wat kunnen we er nu nog van maken? Ik vind de tuinen bij de flats best ok. Maar een goede bomenrij aan de stoepzijde zou het veel mooier maken. Niet teveel zodat walbewoners zicht houden maar wel serieuze, forse bomen. En afwisselend graag, een paar mooie treurwilgen aan de rand van het water, een paar die omhoog gaan etc. De geplaatste boompjes zijn grotendeels totaal mislukt. Dit kan veel beter.
- Het restaurant...Een gevoelig punt. Alle boten van de Omval moesten dicht op elkaar gaan liggen (10 jaar geleden) zodat het restaurant er kon komen. Al tien jaar een groot gat en een groot vraagteken. Zitten we daar nu echt op te wachten? Ik weet dat er toezeggingen zijn gedaan maar beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. De problemen zijn zo voorspelbaar: parkeerproblemen, geluidsoverlast, forse versmalling vd Amstel (doorstroming) etc. (waterschap zegt nu dat vergunning eigenlijk niet had gemogen...beetje laat). Is er nu een tekort aan restaurants of een tekort aan zicht op de Amstel.... Hier is enig bestuurlijk lef nodig. Stoppen met dat restaurant en daar ook mooie trappen het water in of iets dergelijks.
- Van Omval tot Oeverbos: rommelig, weinig moois en toch bere- interessant. De mooie oude brug, de haventjes, het past er zo goed. Wat is een rivier zonder werf/haven/pomp....het is toch geen park of een sloot. Het is een rivier waar door de eeuwen heen gewerkt is, aan de rivier en op de rivier. Daar horen dus ook dit soort plekken bij. Ik kan me wél voor stellen dat ivm ontsluiting nieuwe wijk hier iets aan verkeer/fiets/voedpaden gedaan moet worden.

Maar voorkom svp dat het een tweede Omval wordt. Dan wordt het gat tussen het mooie buiten de stad en het mooie binnen de stad te groot.

- Het oeverbos: hier is al zo veel over geschreven, slechts een paar aanvullingen mijnerzijds. Ja, het is niet erg toegankelijk en een beetje mysterieus. Fijn toch...niet alles hoeft een park voor iedereen te zijn. Dit is een speciaal genoeg wat we verder in de wijde omtrek niet hebben....afblijven dus. Evt. een mooi pad middendoor en de entree vd paden beter herkenbaar maken als publieke paden. Opvallend is dat het deel links vd weg (2 forse stukken, geen woonboten) heel weinig gebruikt wordt, het heeft blijkbaar niets met de woonboten te maken. Dat je hier even geen zicht op de Amstel hebt is prima, draagt bij aan de afwisseling. Hier kom je even voor een stukje groen en rust. Het parkeerplaatsen probleem voor de buitenplaats lijkt mij eenvoudig op te lossen; richting Rozenoord brug ligt een vrij kaal en lelijk stukje land. Het moet kunnen daar parkeerplaatsen te maken zonder de natuurverbinding kapot te maken. En ga asjeblieft geen fietspaden en voetpaden etc bedenken. Echt nergens voor nodig en overbodige bedilzucht. Wél kun je dit stuk voor auto's afsluiten (alleen nog bestemmingsverkeer) maar echt nodig is dat nu nog niet, er is zelfs op drukke dagen plaats genoeg voor iedereen.
- Rozenoord brug: Ik ben pertinent tegen ondertunneling: Los van het kostenaspect en los van het feit of het überhaupt realiseerbaar is; hij moet blijven anders verlies je de natuurlijke grens tussen stad en polder met als onvermijdelijk gevolg dat de stad uiteindelijk de polder in zal kruipen. Laten liggen dus die harde grens.
- Van Rozenoord verder langs de Amstel: prachtig, niets aan doen. Ook hier alleen evt. bestemmingsverkeer (en mensen met handicap). Geen fietspaden of voetpaden. Iedereen heeft het er nu reuze naar zijn zin. Misschien een paar publieke steigertjes en picknicktafels a.d. oever. In het recente verleden zijn enkele recreatiegebiedjes in de weilanden gemaakt die niet of nauwelijks worden gebruikt. Leer daar van en ga er niets groots voor bedenken.

Tot slot,

Mijn motto is 'de amstel is mooi, houden zo' . Ik ben erg bang voor grote plannen van bestuurders die zo nodig moeten ingrijpen. Is er wel een echte reden voor, wat is de echte aanleiding voor al dit gedoe? Komt de drive van de bewoners of van plannenmakers die zo nodig zelf iets willen veranderen? Heeft ons stadsdeel niet heel andere prioriteiten? Er kan best op een paar plekken wat verbeterd worden, kan binnen enkele jaren zijn afgerond. Maar zoek het in kleine verbeteringen en niet in grote veranderingen. Soms is er juist lef nodig om NIET teveel in te grijpen!

Hans Bolscher